

Koostoime põhimõtted

Koostoimememorandum

Inimene. Panus. Vastutus.



HUMAS System

Väljaanne: september 2026
humassystem.com

01 / Üldine seisukoht

HUMAS System on loodud inimkeskse taristuna suhtluseks, panuse jäädvustamiseks ja pikaajalise väärtuse kujundamiseks.

Süsteem ei käsitle inimest pelgalt liikluse, andmete või tarbimise allikana, vaid teo, osaluse, vastutuse ja tähenduse kandjana.

HUMAS System ühendab:

- osaluse arhitektuuri,
- panuse digitaalse jäädvustamise,
- usaldusväärse suhtluse taristu,
- kinnitatud tegevuse mudelid,
- pikaajalise väärtussüsteemi.

02 / HUMAS Systemiga suhtlemise olemus

HUMAS Systemiga suhtlemine eeldab mõistmist, et süsteem ei põhine lühiajalisel tähelepanul, müral ega spekulatiivsel käitumisel.

Suhtluse aluseks on:

- inimese panuse austamine,
- teadlik osalus,
- vastutus tegude eest,
- pikaajaline lähenemine,
- süsteemi arhitektuurilise tervikluse säilitamine.

HUMAS System ei käsitle osalejaid üksnes kasutajate või klientidena.

Süsteem vaatleb suhtlust ühises taristus osalemise vormina.

03 / HUMAS Systemi keskkonna põhimõtted

HUMAS Systemi keskkond põhineb järgmistel põhimõtetel:

3.1 Inimkeskne lähenemine

Tehnoloogia peab inimest tugevdama, mitte asendama.

3.2 Kinnitatud panus

Väärtus kujuneb teo, osaluse, distsipliini ja aja kaudu.

3.3 Arhitektuuriline kestlikkus

Süsteemi pikaajaline stabiilsus on olulisem kui lühiajaline kasv.

3.4 Kunstliku müra puudumine

HUMAS System ei toeta agressiivseid tähelepanu hoidmise mehhanisme, kunstlikku haipi ega manipuleerivaid kaasamismudeleid.

3.5 Austus suhtluses

Igasugune suhtlus süsteemis eeldab lugupidamist osalejate, partnerite ja projekti arhitektuuri vastu.

04 / Intellektuaalne ja arhitektuuriline terviklus

HUMAS Systemi arhitektuur, sealhulgas:

- kontseptsioonid,
- algoritmid,
- glüüfipõhine mudel,
- visuaalne keel,
- majandusstruktuur,
- suhtlusmudelid,
- sisemised protokollid,
- taristulahendused,

on osa HUMAS Systemi ühtsest intellektuaalsest süsteemist.

Igasugust strateegilist koostööd kaalutakse projekti arhitektuuri tervikluse säilitamise vajadust arvestades.

05 / Partnerluse ja osaluse põhimõtted

HUMAS System on avatud:

- strateegilisele koostööle,
- taristupartnerlustele,
- teaduskoostööle,
- organisatsioonide integratsioonidele,
- konkreetsete suundade ühisele arendamisele.

Samas lähtub süsteem põhimõttest, et osalemist ei määra ainult rahalised tegurid, vaid ka kavatsuse kvaliteet, vastutus ja tegelik panus.

06 / Panuse tunnustamine

HUMAS System tunnustab panuse eri vorme, sealhulgas:

- intellektuaalset,
- arhitektuurilist,
- tehnilist,
- uurimuslikku,
- strateegilist,
- organisatsioonilist,
- taristulist,
- rahalist.

Panuse tunnustamise vormi, ulatuse ja tingimused võib määratleda eraldi kokkulepete, protokollide või süsteemi sisemudelitega.

07 / HUMAS Systemi strateegiline sõltumatus

HUMAS System jätab endale õiguse:

- määrata oma arenguarhitektuuri,
- kehtestada süsteemi sisepõhimõtteid,
- piirata otsuseid, mis võivad kahjustada projekti kestlikkust,
- keelduda suhtlusest, mis on vastuolus HUMAS Systemi aluspõhimõtetega.

Süsteem ei ole suunatud lühiajalistele spekulatiivsetele tsüklitele ega tegudele, mis võivad kahjustada selle arhitektuuri pikaajalist kestlikkust.

08 / Konfidentsiaalsus ja andmete austamine

HUMAS System lähtub põhimõttest, et:

- osaleja andmed kuuluvad osalejale,
- suhtlus peab põhinema usaldusel,
- digitaristu ei tohi muutuda inimese ärakasutamise mehhanismiks.

HUMAS Systemi arhitektuur püüab vähendada liigset sekkumist osalejate isiklikku ruumi.

09 / Lõpp-põhimõte

HUMAS System on loodud inimeste, tehnoloogia ja kinnitatud panuse pikaajalise suhtlустaristuna.

Süsteem areneb järk-järgult, säilitades arhitektuurilise kestlikkuse, inimkesksuse ja austuse osaluse tähenduse vastu.

10 / Dokumendi staatus

See memorandum on raamdokument, mis kajastab HUMAS Systemiga suhtlemise põhimõtteid süsteemi praeguses arenguetapis.

Üksikuid sätteid võib HUMAS Systemi arhitektuuri arenedes täiendada, täpsustada või laiendada.